

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Michał Laskowski (sprawozdawca)

Protokolant Anna Kuras

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych radcy prawnego Mariusza Łątkowskiego,

w sprawie **radcy prawnego J. C.**,

obwinionego z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. art. 6, art. 8, art. 11, art. 12 ust. 1, art. 44 ust. 1, art. 46 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 4 października 2017 r.

kasacji wniesionej przez obwinionego

od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie z dnia 22 lutego 2017 r.,

utrzymującego w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...] z dnia 20 września 2016 r.,

1. oddala kasację,

2. wydatkami postępowania kasacyjnego w kwocie 20 (dwudziestu) złotych obciąża obwinionego.

UZASADNIENIE

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...], orzeczeniem z 20 września 2016 r., uznał radcę prawnego J. C. za winnego tego, że co najmniej w okresie od 21 maja 2015 r. do 16 marca 2016 r. pomimo żądań

klientki – K. G. nie udzielał jej informacji o przebiegu spraw, które prowadził bądź miał prowadzić, to jest popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 8 oraz art. 44 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i za czyn ten wymierzył mu karę nagany.

Tym samym orzeczeniem uznano J. C. za winnego tego, że co najmniej w okresie od 21 maja 2015 r. do 16 marca 2016 r. pomimo żądań klientki – K. G. nie zwrócił otrzymanych od niej oryginałów dokumentów i pism procesowych w prowadzonych sprawach oraz odebranych z Sądu odpisów orzeczeń, w tym tytułu wykonawczego w sprawie III RC ../13/N, to jest popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 8 oraz art. 46 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i za czyn ten wymierzył mu karę pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...], tym samym orzeczeniem uznał J. C. za winnego tego, że pomimo upływu w dniu 28 grudnia 2015 r. wyznaczonego przez Zastępcę Przewodniczącego Okręgowego Zespołu Wizytatorów Okręgowej Izby Radców Prawnych radcę prawną M. R. terminu do złożenia wyjaśnień w sprawie – nie złożył tychże wyjaśnień, to jest popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 62 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i za czyn ten wymierzył mu karę nagany.

Sąd Dyscyplinarny, na podstawie art. 65 ze zn. 1 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych wymierzył obwinionemu karę łączną pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego i obciążył go obowiązkiem zapłaty kosztów postępowania .

Odwołanie od tego orzeczenia wniósł radca prawny J. C., zarzucając orzeczeniu „powierzchowne, nieprecyzyjne, a w epilogu nieobiektywne wyjaśnienia – ustalenia stanu faktycznego przypisywanych mu przewinień dyscyplinarnych, co miało istotny wpływ na końcowy werdykt”.

Obwiniony wniósł o „uchylenie skarżonego orzeczenia” i „uniewinnienie go ze stawianych zarzutów”, ewentualnie zaś gdyby Sąd drugiej instancji uznał

zasadność skarżonego orzeczenia o wymierzenie odpowiednio łagodniejszej kary dyscyplinarnej.

Po rozpoznaniu odwołania, Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych orzeczeniem z 22 lutego 2017 r., utrzymał zaskarżone orzeczenie w mocy.

Kasację od tego z kolei orzeczenia wniósł obwiniony radca prawny J. C. W kasacji tej zarzucił orzeczeniu wymierzenie rażąco surowej kary dyscyplinarnej w postaci pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego – wymierzonej jako kary łącznej za przypisane mu trzy przewinienia dyscyplinarne. W uzasadnieniu kasacji obwiniony podkreślił, że wymierzona kara jest rażąco niewspółmierna do przypisanych mu przewinień dyscyplinarnych, których *de facto* nie był sprawcą.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obwinionego nie jest zasadna i nie mogła zostać uwzględniona. Zgodnie z treścią art. 536 k.p.k. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów. Zgodnie z art. 62² ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych kasacja w sprawach dyscyplinarnych radców prawnych może być wniesiona z powodu rażącego naruszenia prawa, jak również rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej. Autor kasacji wprawdzie nie wskazał w niej *expressis verbis* granic zaskarżenia, niemniej z treści zarzutu wynika, że kwestionuje wymiar kary, zarzucając jej rażącą niewspółmierność. Z uzasadnienia kasacji wynika ponadto, że obwiniony nie godzi się z ustaleniami faktycznymi w sprawie, kwestionuje przypisanie mu winy, podnosząc, że K. G. była klientką jego nieżyjącej siostry, zaś on wykonywał jedynie zadania pomocnicze, m. in. występując przed sądem. Obwiniony, który do dzisiaj nie zdołał odnaleźć dokumentów, które powinien zwrócić klientce, przedstawił Sądowi Najwyższemu dokument, na podstawie którego podważa wiarygodność K. G., odnosząc się do jej stanu zdrowia psychicznego. Te twierdzenia zawarte w kasacji pozostają w sprzeczności z innymi oświadczeniami obwinionego składanymi w toku postępowania, w których nie kwestionował ustaleń faktycznych, a także z treścią pełnomocnictwa udzielonego mu przez K. G. oraz z danymi wynikającymi z innego, wcześniejszego orzeczenia sądu dyscyplinarnego (orzeczenie Okręgowego Sądu

Dyscyplinarnego OIRP z 16 czerwca 2016 r., w którym uznano, że obwiniony w 2014 r. współpracował z siostrą J. C., wiedząc, że jest ona osobą karaną i pozbawioną prawa wykonywania zawodu adwokata). Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw do uwzględnienia zarzutów kasacji, sformułowanych w jej uzasadnieniu. Sądy obu instancji dokonały starannej oceny zeznań pokrzywdzonej oraz wyjaśnień obwinionego i sposób dokonania ustaleń faktycznych w sprawie nie może być uznany za rażąco naruszający przepisy prawa procesowego.

W tej sytuacji, biorąc pod uwagę wyodrębniony zarzut kasacji należało ocenić, czy kara łączna wymierzona obwinionemu nie jest karą rażąco surową. Zważyć należy, że przypisane obwinionemu zaniechania były rozciągnięte w czasie, obejmowały okres blisko 10 miesięcy i nie można uznać ich za jednorazowy incydent. Dla oceny zasadności wymierzonej kary znaczenie ma także uprzednia karalność dyscyplinarna obwinionego, na którą powołał się zresztą Wyższy Sąd Dyscyplinarny badając zasadność orzeczonych kar jednostkowych i kary łącznej. Radca prawny J. C. ukarany został trzykrotnie orzeczeniami Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...] (orzeczenia: z 17 grudnia 2017 r., z 16 czerwca 2016 r., z 10 listopada 2016 r.). Przypisane mu czyny, do których doszło w 2014 r., a więc przed zachowaniami, które stanowiły przedmiot postępowania w sprawie, w której wniesiono kasację, polegały m.in. na braku należytej staranności w prowadzeniu spraw klientów, naruszeniu obowiązku informowania klientów o przebiegu sprawy i jej wyniku, narażeniu klientów na dodatkowe koszty. Przypisane obwinionemu czyny obejmowały okresu wielu miesięcy i dotyczyły kilku osób. Wymierzono za nie kary dyscyplinarne nagany.

W tym stanie rzeczy, biorąc pod uwagę gradację kar dyscyplinarnych określonych w ustawie o radcach prawnych, ogólne reguły wymierzania kar, wielość zaniechań, których dopuścił się obwiniony i ich długotrwałość, nie można uznać wymierzonej kary łącznej za rażąco surową, choć obiektywnie jest to najsurowsza z kar dyscyplinarnych, kara o charakterze eliminacyjnym. Sądy dyscyplinarne orzekające w tej sprawie trafnie przy tym powołały się na interes klientów obwinionego, a także na interes korporacji, której wizerunek został naruszony na skutek zaniechań obwinionego.

Z powyższych względów kasacja J. C. nie mogła zostać uwzględniona.

kc